

Sygn. akt I.Ca 117/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska
Sędziowie:	SSO Antoni Czeszkiewicz (spr.) SSO Cezary Olszewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. G.**

przeciwko E. G.

o ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej

na skutek apelacji powoda Z. G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 30 stycznia 2013r., sygn. akt III RC 197/12

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustanawia pomiędzy powodem Z. G. , a pozwaną E. G. rozdzielność majątkową w miejsce ustawowej wspólności majątkowej wynikającej z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu 16 października 1993r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w A. zapisanego w księdze małżeństw za numerem (...) - z dniem 22 listopada 2012r.
2. Oddala apelację w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od pozwanej E. G. na rzecz powoda Z. G. kwotę 487 zł (czteryście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu za obie instancje.

Sygn. akt I Ca 117/13

UZASADNIENIE

Powód Z. G. wnosił o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną tj. z dniem 01.09.2012r. W uzasadnieniu podał, że w skutek napiętej sytuacji, która panuje w związku od wielu lat, zmuszony został do wprowadzenia się ze wspólnie zajmowanym domem. Od 1 września 2012r. strony zamieszkują oddzielnie.

Pozwana nie uznała powództwa i wносиła o jego oddalenie. Stwierdziła, że nie wypędzała męża, a decyzję o wyprowadzeniu się podjął on samodzielnie, a bezpośrednią przyczyną był fakt związania się z inną kobietą, którą poznał około 10 lat wcześniej.

Sąd Rejonowy w Augustowie wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 197/12 oddalił powództwo.

Sąd ustalił, że strony zawarły związek małżeński 16.10.1993r. Z małżeństwa posiadają trójkę dzieci w wieku 18, 14 i 12 lat. Bezspornym jest, że pożycie układało się stosunkowo dobrze. Po urodzeniu najmłodszego dziecka w 2001r. stosunki pomiędzy małżonkami ochłodziły się. Powód zajął oddzielny pokój, który umeblował i tam zamieszkał. Decyzję w tym zakresie podjął samodzielnie. Sporadycznie dochodziło między stronami do kontaktów fizycznych. Od początku małżeństwa pozwana nie pracowała, zajmowała się dziećmi i prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego. W sierpniu ubiegłego roku powód zaciągnął kredyt z przeznaczeniem na kupno lokalu, w którym prowadzi działalność gospodarczą. Pozwana wyraziła na to zgodę. Powód opłaca rachunki związane z utrzymaniem domu. Są one wystawiane na niego i tak było przez cały okres małżeństwa stron.

Sąd wskazał, iż w myśl art. 52 § 1 kro z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. W myśl § 2 cytowanego przepisu w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc z dniem wcześniejszym, niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Zgodnie z ustalonym orzecnictwem SN oraz doktryna prawa pod pojęciem ważnych powodów do ustanowienia rozdzielnosci rozumie się takie zachowania jednego z małżonków, jak nie przyczynianie się do pomnażania wspólnego majątku, jego trwonienie, zaciąganie pożyczek, kredytów bez wiedzy i zgody drugiego ze współmałżonków, przeznaczanie ich na cele własne, zbytkowe, nie informowanie jego o tym, prowadzenie hulawczego trybu życia itp. Z kolei za wyjątkowe wypadki dopuszczające ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną przyjmuje się między innymi długotrwałą separację faktyczną małżonków, a nadto gdy jedno z nich nie przyczynia się do pomnażania majątku wspólnego i swoim postępowaniem zagraża utrzymaniu jego substancji.

Ustawodawca podkreśla tu wyjątkowość wypadków do ustanowienia rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, w szczególności podkreślając okoliczność pozostawania małżonków w rozłączeniu.

W ocenie Sądu Rejonowego w sprawie niniejszej nie zachodzą żadne wyjątkowe wypadki uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci z datą wsteczną. Strony nie żyły w rozłączeniu, a decyzję odejścia od pozwanej powód podjął samodzielnie nawiązując kontakty z kobietą, z którą jest od co najmniej 10 lat. W trakcie trwania małżeństwa pozwana nie trwonila wspólnego majątku. Decyzję o nie podejmowaniu przez nią pracy strony wspólnie uzgodniły. Nastąpiło to po urodzeniu przez pozwaną drugiego dziecka, gdyż wcześniej pracowała w sklepach spożywczych. Pozwana zajmowała się dziećmi, domem, chodziła na zebrania rodzicielskie, robiła zakupy. Powód natomiast pracował, utrzymywał dom i rodzinę. Wszelkie rachunki związane z prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego opłacał i opłaca je nadal.

Pozwana nigdy nie czyniła powodowi przeszkód w prowadzeniu działalności gospodarczej. W lipcu lub sierpniu wyraziła zgodę na zaciągnięcie przez niego kredytu i kupno lokalu. Sama nigdy nie zaciągała i nie ma zaciągniętych kredytów w bankach, ani pożyczek u osób prywatnych.

Prawdą jest, że w chwili obecnej małżonkowie żyją w rozłączeniu. Separacja faktyczna pomiędzy nimi jest jednak w ocenie sądu zbyt krótkotrwała. Powód wyprowadził się pod koniec sierpnia 2012r., a w dniu 22 listopada 2012r. wystąpił już z pozwem o ustanowienie rozdzielnosci. Nie podał dla jakich celów miałoby służyć ustanowienie rozdzielnosci majątkowej i czym zagraża dla niego jej utrzymywanie. Wiadomym jest, że w międzyczasie pozwana wystąpiła z pozwem o rozwód. Jego ewentualne orzeczenie ustanowi też rozdzielnosc majątkową między stronami. Niewykluczone, że być może strony ponownie nawiążą pożycie.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu I instancji, nie zachodzą wyjątkowe wypadki do ustanowienia rozdzielności majątkowej między stronami, a sąd będąc związany żądaniem pozwu orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w całości.

Wyrokowi zarzucił:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodnego poprzez uznanie, że brak jest podstaw do ustanowienia przez Sąd rozdzielności majątkowej z datą wsteczną,
2. dowolność oceny materiału dowodnego wyrażającą się w uznaniu, że faktyczna separacja między stronami jest krótkotrwała i jako taka nie może być powodem do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę orzeczenia poprzez ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem 1 września 2012 r., ewentualnie z datą wydania wyroku przez Sąd I instancji, czyli z dniem 30 stycznia 2013 r. i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu w II instancji według norm przepisanych.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację strony powodowej uznać należy za zasadną w znacznej części.

Zasadą jest, że małżonkowie pozostają we wspólnocie ustawowej od zawarcia małżeństwa, aż do jego rozwiązania w drodze rozwodu, separacji czy też śmierci któregośkolwiek z nich. Jednakże ustawodawca przewidział możliwość zniesienia wspólności ustawowej w drodze orzeczenia sądowego- art. 52 kro.

W orzecznictwie SN został przyjęty pogląd, że jednym z ważnych powodów w rozumieniu art. 52 § 1 kro może być uznana taka separacja faktyczna małżonków, która uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym (por. wyrok SN z dnia 29 stycznia 1997 r., I CKU 66/96, a także inne).

Sąd Rejonowy wskazywał, iż małżonkowie pozostają w separacji faktycznej od września 2012 r., a więc jest ona krótkotrwała, a małżonkowie być może powrócą do pożycia. Nie można się z tym zgodzić.

Zauważenia w tym miejscu wymaga, iż E. G. w dniu 2 listopada 2012 r. wystąpiła pozwem rozwodowym przeciwko swojemu mężowi, a powodowi w niniejszym postępowaniu. Sprawę zarejestrowano w tut. Sądzie za sygn. akt I C 890/12. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż od 8 lat małżonkowie zamieszkują w oddzielnych sypialniach, a od 1 września 2012 r. w ogóle razem nie mieszkają.

Pozwana występując z pozwem rozwodowym ma obowiązek wykazać, że nie łączy już małżonków żadna więź, ani fizyczna, ani emocjonalna, ani też gospodarcza. Skoro pozwana wystąpiła z pozwem rozwodowym, to uznać należy, iż w momencie jego składania do Sądu, była przekonana o zasadności swojego roszczenia. Nie może więc w toku postępowania o ustanowienie rozdzielności majątkowej zasłaniać się okolicznościami, iż małżonków łączą jeszcze jakieś więzi. Zaprzecza bowiem sama sobie.

A skoro nie łączy już małżonków więź gospodarcza, pozostają ze sobą w separacji faktycznej, to tym bardziej istnieją podstawy do ustanowienia rozdzielności majątkowej, która potwierdza właśnie ten brak więzi. Uznać bowiem należy, iż małżonkowie nie są w stanie zgodnie decydować o majątku wspólnym, o jego przeznaczeniu, zaciąganych zobowiązaniach.

Dlatego też Sąd uznał, że powództwo wniesione przez powoda jest co do zasady zasadne, a tym samym zasadna jest złożona przez niego apelacja.

Jednocześnie Sąd Odwoławczy uznał, że istnieją podstawy do orzeczenia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną. Skoro pozwana już w dniu 2 listopada 2012 r. stwierdziła, że brak jest między małżonkami jakichkolwiek więzi, a powód uczynił to w dniu 22 listopada 2012 r. – wnosząc pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej, to właśnie ten dzień uznać należy za datę, w której rozdzielność ta powinna nastąpić. W tym to bowiem dniu oboje małżonkowie byli zdeklarowani co do rozpadu ich więzi gospodarczej.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 52 § 2 kro zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustanowił pomiędzy powodem Z. G. a pozwaną E. G. rozdzielność majątkową w miejsce ustawowej wspólności majątkowej wynikającej z zawarcia przez nich małżeństwa dnia 16 października 1993 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w A. zapisanego w księdze małżeństw za numerem (...) - z dniem 22 listopada 2012 r., zaś na zasadzie art. 385 kpc oddalił apelację w pozostałym zakresie.

W przedmiocie kosztów postępowania za obie instancje Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 7 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności...(Dz. U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm).

ACz/ar